

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
TEMEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

OKL 2108 OKUL DENEYİMİ KILAVUZU

Sevgili Öğretmen Adayları,

OKL 2108 Okul Deneyimi dersinin amacı, öğretmen adaylarına öğrendikleri kuramsal bilgileri gerçek yaşamda gözlemlene ve öğretmenlik becerilerini geliştirme fırsatı vermektir. Dersin diğer bir amacı ise öğretmen adaylarının öğretmenlik yeterliliklerini edinme sürecinde onlara yardım ve rehberlik etmektir. Bu amaç doğrultusunda yapacağınız gözlemlerde kuramsal bilgilerinizle mevcut uygulamaları değerlendirme ve mesleğe yönelik bakış açınızı geliştirme fırsatı bulacaksınız. Okul öncesi eğitim uygulamalarını tanıma, anlama ve bilimsel bir bakış açısıyla değerlendirme becerilerinizi geliştirirken, bunu rastgele ve tesadüfi olarak yapmak yerine sistemli ve bilinçli bir çalışma içine girmeniz önemlidir. OKL 2108 Okul Deneyimi dersi tamamlandığında öğretmen adaylarının aşağıdaki nitelikleri kazanmış olması beklenmektedir.

1. Okulun yönetimi ve okuldaki işler ile okulda bulunan kaynaklara ilişkin bilgi sahibi olma,
2. Farklı öğrenme ortamlarının fiziksel özellikleri ile birlikte sosyo-kültürel dinamiklerini anlama,
3. Çocuklar arasındaki bireysel farklılıkları tanıma,
4. Okul öncesi eğitimde gerçekleşen öğrenme deneyimlerini gözlem yoluyla tanıma,
5. Çocuklar için öğrenme deneyimleri planlama, uygulama ve değerlendirme,
6. Okulda meslektaşlar ve diğer personel ile verimli ve uyumlu çalışabilmek için gerekli becerileri kazanma.

Bu doğrultuda OKL 2108 Okul Deneyimi dersi, bir saatlik kuramsal kısmı fakültede, dört saatlik uygulama kısmı ise gözlem okulunda (okul öncesi eğitim kurumu) olmak üzere toplam beş saat olarak planlanmıştır. Bu kılavuzda öncelikli olarak çalışmalarınızı sürdüreceğiniz okulu, sınıfı, çocukları ve uygulama öğretmenizi tanımanıza yönelik gözlemler, kendinizi ifade etmenizi sağlayıcı yansıtıcı notlar tutmanız vurgulanmıştır. Bu belirtilen çalışmaları nitelikli olarak sürdürmek için fakülte uygulama danışmanı (dersi yürüten öğretim elemanı) ile birlikte belirleyeceğimiz günlerde kuramsal ders saatiniz düzenlenecektir. Katılımın zorunlu olduğu bu kuramsal dersler gözlem ve

uygulama sürecinde yaşadığınız deneyimleri informal olarak tartışma; olumlu ve olumsuz deneyimlerinizi diğer arkadaşlarınızla paylaşma fırsatı yaratmaktadır.

Bu ders kapsamında; okulda bulunduğunuz zamanlarda, planlı gözlemler ve sizi öğretmenliğe hazırlayacak görevlerden oluşan çeşitli çalışmalar yapmanız beklenmektedir. OKL 2108 Okul Deneyimi dersi kapsamındaki bu çalışmalar üç ana grupta toplanmaktadır:

- Okulun işleyişi ve genel fiziksel özelliklerin gözlemlenmesi
- Öğretmenlerin ve çocukların gözlenmesi
- Öğretmenlik becerilerinin gözlem ve uygulama yoluyla geliştirilmesi

BEKLENTİLER

OKL 2108 Okul Deneyimi dersi kapsamındaki çalışmalara başlamadan önce, bu derste yerine getireceğiniz bütün görevleri incelemeli; bunların, öğretmenlik becerilerinizi geliştirmeye yönelik nasıl bir sıralı çalışmalar düzeni oluşturduğunu görmeye çalışmalısınız.

Dersin öğretim elemanı, öğretmen adayı ile dersin kuramsal kısmında okullarda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri tartışır ve değerlendirmeler yapar, bazen de okullara giderek öğretmen adayını izler ve öğretmen adayının gelişmesine katkı sağlayacak yapıcı önerilerde bulunur. Bu süreçte, uygulama danışmanı ve uygulama öğretmeni öğretmen adayına yardım ve destek sağlar ve öğretmen adayı ile yakın iş birliği yapar. Öğretmen adayından uygulama öğretmeni ve uygulama danışmanı tarafından üzerinde durulan noktalara özen göstermesi; belirtilen haftalardaki her görev için önceden hazırlıklarını yapması (gözlem formlarını hazırlamak, uygulama haftası için etkinlik planı yapmak vb.) ve gözlem/uygulama sırasında ve sonrasında sistematik bir şekilde rapor tutması beklenmektedir.

Öğretmen adayları kılavuzda belirtilen haftalık çalışmaları gözlem okulunda yapacaktır. Bu bağlamda öğretmen adaylarından eğitim ortamlarındaki uygulamalara katılımları sırasında, davranış ve katılımın çeşitli yönlerini kapsayan **mesleki standartlara** uymaları beklenmektedir. Bu standartlar;

25.10.1982 tarih 17849 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan kılık kıyafet yönetmeliğine uygun bir görünüme sahip olma; gözlem okullarında bulundukları süre içerisinde çocuklarla, öğretmenlerle, ebeveynlerle ve toplumla olan etkileşimlerinde açık, saygılı ve empatik iletişim yöntemi benimseyerek etik ilkelere ve davranış kurallarına uyma; çocukların bütünsel gelişimini ve refahını destekleyecek ilgi çekici ve anlamlı öğrenme deneyimleri tasarlamayı içermektedir. Ek olarak;

1. Uygulamaya devam etmek zorunludur. Devam ettiğini belgelendirmeyen öğretmen adayı devamsızlık nedeniyle OKL 2108 Okul Deneyimi dersinden başarısız sayılır. Hastalanması (veya diğer mücbir sebepler) durumunda gözlem okuluna, uygulama danışmanına ve grup

arkadaşına bildirir ve devamsızlığını belgelendirir. Zamanında teslim edilmeyen raporlar kabul edilmeyecektir. Bununla birlikte, belgelendirilen devamsızlıklar da dâhil olmak üzere devam edilmeyen haftalar telafi edilir.

2. Her öğretmen adayının dönem boyunca kılavuzda yer alan haftalarda belirtilen gözlem formlarını ve raporlarını düzenli bir şekilde hazırlaması gerekmektedir.
3. Ara sınav ve dönem sonu sınavı raporları fakülte uygulama danışmanının ara sınav ve dönem sonu sınavı haftası içinde belirlediği tarihlerde teslim edilecektir.

KÜÇÜK HATIRLATICILAR:

- ♥ Okulun giriş-çıkış saatlerine uyulmalı.
- ♥ Ayakkabı/patik/çorap kullanılmalı; rahat giysiler tercih edilmeli.
- ♥ Çocuk ve ebeveynle ilgili özel bilgiler hiçbir şekilde başkalarıyla paylaşılmamalı.
- ♥ Gözlemler sırasında çocukların ve öğretmenin dikkatini dağıtmayacak şekilde davranılmalı.
- ♥ Çocukların sizinle iletişim girişimlerine olumlu cevap verilmeli; onların oyun davetlerine katılmak mesleki gelişim için önemli bir fırsat olarak görülmeli

✚ **ARA SINAV:** Fakülte uygulama danışmanın belirlediği aşağıdaki çalışmalar ara sınav olarak teslim edilmelidir. Ara sınav tarihinde öğretmen adayları gözlem okullarına devam etmeyeceklerdir. Ara sınav için her öğretmen adayının dosyasında Ek-2, Ek-3, Ek-4, Ek-5 ve Ek-6 olarak belirtilen gözlem raporları bulunmalıdır.

✚ **DÖNEM SONU SINAVI:** Dönem sonu sınavı için teslim edilecek olan dosyada 9, 10, 11, ve 12. haftalarda yapılan etkinlik gözlemine ilişkin raporlar; büyük ve küçük grup etkinliğine ilişkin hazırladığınız etkinlik planları ve yansıtıcı günlükler ile, değerlendirme formları ve devam takip çizelgesi yer alacaktır. Dönem sonu dosyası belirtilen tarihte uygulama sorumlusuna teslim edilecektir.

NOT: Çocukları içermeyecek şekilde çalışmalarınızdan uygun olanlarının fotoğraflarını çekiniz ve dijital dosyanıza ekleyiniz.

HAFTALIK DERS PLANI VE İÇERİKLERİ

Hafta	Tarih	KONULAR
1.	09-13 Şubat 2026	Dersin ve hedeflerin tanıtımı, ders içeriğinin, ödevlerin ve beklentilerin açıklanması. Belirlenen gözlem okullarına gidilerek öğretmen-öğrenci eşleştirmesinin yapılması.
2.	16 – 20 Şubat 2026	GÖZLEM: Okulun işleyişi ve fiziksel ortamın gözlemlenmesi (iç ve dış mekân gözlemi, gözlem formları)
3.	23 – 27 Şubat 2026	GÖZLEM: Öğrenme merkezlerinin düzenlenmesi ve merkezlerde bulunan materyallerin incelenmesi
4.	02 – 06 Mart 2026	GÖZLEM: Öğretmenin okuldaki bir günü
5.	09 – 13 Mart 2026	GÖZLEM: Rutinler ve geçiş etkinlikleri
6.	16 – 20 Mart 2026	MEB II. Dönem Ara Tatil
7.	23 – 27 Mart 2026	GÖZLEM: Çocuğun okuldaki bir günü
8.	30 Mart – 03 Nisan 2026	ARA SINAV
9.	06 – 10 Nisan 2026	GÖZLEM: Etkinlik süreci
10.	13 – 17 Nisan 2026	GÖZLEM: Etkinlik süreci
11.	20 – 24 Nisan 2026	GÖZLEM: Etkinlik süreci
12.	28 Nisan – 02 Mayıs 2026	GÖZLEM: Etkinlik süreci
13.	04 – 08 Mayıs 2026	UYGULAMA: Büyük grup etkinliği
14.	11 – 15 Mayıs 2026	UYGULAMA: Küçük grup etkinliği
15.	18 – 22 Mayıs 2026	Rapor teslimi ve OKL 2108 Okul Deneyimi çalışmalarının değerlendirilmesi

1. Hafta:

OKL 2108 Okul Deneyiminin ilk haftası, dersin hedeflerine, beklentilerine ve programına genel bakış, gözlem okullarının tanıtılması, sınıfları ve öğretmen-öğrenci eşleşmesinin belirlenmesini içermektedir. Böylece sonraki hafta gözlem yapacağınız sınıfla ilgili sınıfın yaş grubu, sınıf mevcudu gibi genel bilgileri edineceksiniz. Sınıflara tek kişi olarak girseniz bile dersin kuramsal kısmında arkadaşlarınızla gözlemlerinizi hakkında tartışarak farklı bakış açılarını değerlendirme ve eleştirel düşünme becerilerinizi geliştirme fırsatı elde edeceksiniz.

Gözlem yapmaya gideceğiniz okul yönetimi ve okul öncesi öğretmeni ile tanışmayı da bu hafta içinde gerçekleştirmeniz beklenmektedir. Gözlem okuluna ilk gidişinizde Öğretmen Adayı Devam Çizelgesini (Ek-1) okul yönetimine teslim etmeyi unutmayınız.

2. Hafta:

Okul öncesi eğitim kurumundaki ilk gözlemi içeren bu hafta, okul kaynaklarına ve yönetim uygulamalarına odaklanılacaktır. Okulun bulunduğu sosyo-kültürel ortamın genel özellikleri, okul mevcudu (personel ve çocuk sayısı), çalışma sistemi ve fiziksel olanakları gibi konularda gözlem ile birlikte okulun idari personeli ile kısa görüşmeler yapmanız gerekecektir. Bu hafta okul yönetimini ve kaynaklarını anlamak için yapacağınız bu çalışmalar sırasında kullanmanız gereken form Ek-2’de yer almaktadır.

3. Hafta:

Gözlem okulunda bu hafta, sınıf gözlemine odaklanılmaktadır. Öğrenme merkezlerinin düzenlenmesi ve merkezlerde bulunan materyallerin incelenmesi yoluyla sınıfın fiziksel olanakları hakkında bilgi edinmenizi ve gözlemlerinizi üzerine düşünmenizi kolaylaştıracak form Ek-3’te verilmiştir.

4. Hafta:

Okul öncesi öğretmenin uygulamalarına odaklanacağınız bu hafta, öğretmenin günlük akış boyunca sergilediği tutum ve yaklaşımları anlamaya yönelik bir gözlem yapacaksınız. Öğretmenin çocuklar, aileler ve meslektaşlarıyla etkileşimi, kullandığı iletişim yaklaşımları, öne çıkan davranışları gibi özelliklerine dikkat edeceğiniz gözlemlerinizi sırasında Ek-4’te yer alan formu kullanmanız beklenmektedir.

5. Hafta:

Gözlem yaptığınız sınıfın günlük eğitim akışı boyunca gerçekleştirdiği rutinleri ve geçişleri gözlemlerken fiziksel ortam, çocuk ve öğretmen arasındaki karmaşık ilişkiler hakkında düşünme fırsatı elde edeceksiniz. MEB 2024 Okul Öncesi Eğitim Programı’nda önerilen günlük akış temel alınarak hazırlanmış gözlem formu Ek-5’te yer almaktadır.

7. Hafta:

OKL 2108 Okul Deneyimi dersinin altıncı haftası bir çocuğun günlük eğitim akışı boyunca gözlemlenmesini içermektedir. Gözlem sırasında dikkat etmeniz gereken önemli noktalar ile ilgili hususlar uygulama danışmanınızla yapacağınız kuramsal derste ele alınacaktır. Çocuk gözlemi

sırasında ve gözlem sonrasında kullanacağınız formlar Ek-6'da yer almaktadır. Gözlem yapacağınız sınıfta kız ve erkek çocuk olmak üzere farklı birer çocuğu gözlemleyiniz.

9, 10, 11 ve 12. Haftalar:

OKL 2108 Okul Deneyimi dersinin haftalık programına göre ara sınav ve MEB ara tatil haftalarını geride bıraktıktan sonra, takip eden dört hafta boyunca etkinlik gözlemlerine odaklanılacaktır. Her sınıfın dinamikleri farklı olabileceği için, her haftaya özgü gözlemlenecek etkinlik türleri belirlenmemiştir. Bu nedenle MEB 2024 Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan etkinlik türlerini temel alarak, her hafta farklı etkinlik türlerine odaklanarak gözlemlerinizi derinleştirmeniz gerekmektedir. Bu noktada öğretmene önceden yapacağınız nazik bir hatırlatma ile gözlem yapacağınız günlere ait günlük planları incelemeniz beklenmektedir.

13. ve 14. Hafta:

OKL 2108 Okul Deneyimi kapsamında okul öncesi eğitim kurumu ziyaretlerinizin son iki haftası küçük uygulamalar yapmayı içermektedir. Okul öncesi eğitimde farklı yöntem ve yaklaşımları deneme fırsatları bulacağınız bu uygulamalarda, şimdiye kadar yaptığınız gözlemler sonucu edindiğiniz bilgileri kullanmanız beklenmektedir. Sınıfın dinamikleri, çocukların farklılaşan öğrenme stilleri, ilgileri ve yeteneklerini göz önünde bulundurarak yapacağınız uygulamalarla kendi mesleki becerileriniz ve eğilimleriniz hakkında da yansıtıcı düşünme fırsatı bulacaksınız.

Öncelikle sınıfın öğretmeniyle (ve varsa grup arkadaşınızla) birlikte yapacağınız kısa bir toplantı ile yapacağınız uygulama için hazırladığınız taslak planı paylaşmanız ve karşılıklı fikir alışverişi ile planınızı geliştirmeniz beklenmektedir. Bu doğrultuda hazırladığınız etkinlik planını fakülte uygulama danışmanınız onayladıktan sonra uygulayabilirsiniz. Etkinlik plan formatı ve dikkat edilmesi gereken hususlar fakülte uygulama danışmanınızla yapacağınız kuramsal derslerde ele alınacaktır.

Her iki haftada yapacağınız uygulamalar bireysel olarak planlanmalıdır. Etkinlik planlarınızı gözlem yaptığınız sınıftaki öğretmenle (ve varsa grup arkadaşınızla) iş birlikli şekilde hazırlayarak bir bütünlük sağlamanız gerekmektedir. Planlayıp uygulayacağınız büyük grup ve küçük grup etkinliği sonrasında bireysel olarak yansıtıcı günlük tutmanız gerekmektedir.

UYGULAMAYA YÖNELİK YANSITICI GÜNLÜK:

Uygulamaya yönelik yansıtıcı günlükte uygulama ile ilgili tüm deneyim, görüş, düşünce ve önerilerinizi yazınız. Bu çalışmanın amacı yaptığınız uygulamalar hakkında yansıtıcı düşünme ve eleştirel düşünme becerisi kazanarak mesleki olarak gelişmenizi desteklemektir. Günlüklerde uygulama ile ilgi yazmak istediğiniz tüm görüşlerin yanı sıra, bu uygulamada mesleki olarak neler kazandığınız, neler öğrendiğiniz, geliştirmek istediğiniz yönleriniz, uygulamada iyi giden ya da aksayan yönlerin neler olduğu ve daha iyi çalışmalar yapmak için alabileceğiniz tedbir ve önerilere gibi yönelik açıklamalara yer vermeniz beklenmektedir.

ÖNERİLEN KAYNAKLAR:

MEB. (2024). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü. <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/guncellenenokuloncesiegitimprogrami.pdf>

Milli Eğitim Bakanlığı. (2024). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli okul öncesi eğitim programı.

https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2024_09/20104013_2024programokuloncesionayli.pdf

Bredekamp, S. (2015). *Erken Çocukluk Eğitiminde Etkili Uygulamalar* (Çev. T. İnan ve H. Z. İnan). Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık.

Kostelnik, M. J., Soderman, A. K., Whiren, A. P. ve Rupiper, M.L. (2020). Gelişime uygun eğitim programı - Erken Çocukluk Eğitiminde En İyi Uygulamalar (Çev editör E. Ahmetoğlu, İ. H. Acar). Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.

Zembat, R., Tunçeli, H. İ. ve Akşin Yavuz, E. (2020). Erken Çocuklukta Eğitim Programları ve Uygulamalar. Anı Yayıncılık: Ankara.

EK-1A:

Değerli Okul Öncesi Öğretmeni,

2025-2026 akademik yılı bahar dönemi boyunca PAÜ okul öncesi öğretmen adayları OKL 2108 Okul Deneyimi dersinde belirlenen içeriğe bağlı olarak çarşamba günü sınıfınızda uygulama yapacaklardır. Bu ders öğretmen adaylarımızın gerçek bir okul ortamı, öğretmen ve çocuklarla sistemli bir şekilde karşılaşacakları ilk uygulamadır. Bu nedenle, öğretmen adaylarımızın etkili birer “okul öncesi öğretmeni” olmaları için gerekli mesleki becerilerinin gelişmesinde sizlerin desteği ve rehberliği çok önemlidir.

OKL 2108 Okul Deneyimi dersinde öğretmen adayları her hafta farklı bir konuya odaklanarak gözlem yapacaklar ve bu gözlemlere yönelik kayıt tutacaklardır. Ekteki kılavuzda, dersin amacı, içeriği ve haftalık program yer almaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarımızın uyması gereken kurallar da bu ekte bulunmaktadır. Bu kurallara eklemek istediklerinizi ve düşüncelerinizi fakülte uygulama danışmanı ile paylaşabilirsiniz.

Öğretmen adaylarımızın mesleki gelişimi için gerekli bilgi ve becerileri kazanmasına yardımcı olmak için sizden beklentilerimiz aşağıda sunulmuştur:

- Öğretmen adaylarının size, öğrencilere ve yaptığınız uygulamalara engel olmamaları için öğrenme alanında durabilecekleri köşeleri gösteriniz.
- Öğretmen adaylarını, çocuklara “Öğretmen” olarak tanıtınız. Sınıfta bulunacakları gün ile ilgili bilgi veriniz.
- Uygulamalar sırasında ihtiyaç duyduğunuz anlarda öğretmen adaylarının küçük yardımlarına başvurabilirsiniz. Ancak, gözlem ve değerlendirmelerini yarıda bırakmalarını istemeyiniz.
- Öğretmen adaylarına sınıfı **uzun süreliğine** bırakarak lütfen **sınıftan ayrılmayınız.**
- Öğretmen adaylarıyla sınıfınızdaki her bir çocuk ve ebeveyn ile ilgili önemli bilgileri paylaşınız.
- Öğretmen adaylarının, dönemin **son iki haftasında** belirli etkinlikleri uygulamaları gerekmektedir. Bu etkinliklerin planlanmasında, ortamın düzenlenmesinde ve uygulama sırasında sınıf kontrolünün sağlanmasında onlara ihtiyaç **duyduklarında yardımcı olunuz.**
- Öğretmen adaylarının uygulama takvimini takip ediniz.

Karşılıklı destek ve paylaşımla dolu, başarılı bir dönem geçirmek dileğiyle,

Pamukkale Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı

Okul Deneyimi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Öğrenci Numarası:

Uygulama Yapılan Okul:

Okul Uygulama Öğretmeni:

Uygulama Yaş Grubu:

Gözlemler

TARİH															
GİRİŞ İMZASI															
ÇIKIŞ İMZASI															

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sınıf Öğretmeni

Fakülte Danışmanı

Okul Müdürü

EK-2: OKULUN İŞLEYİŞİ VE FİZİKSEL ORTAMIN GÖZLEMLENMESİ

1. ADIM: Okulun genel özelliklerini anlatınız:

- a) Kurumun özelliği (Anaokulu, ilkokul, kentsel/kırsal alan vb.)
- b) Okul kaç yılında kurulmuştur?
- c) Okulda kayıtlı kaç öğrenci vardır? (Okulun eğitim şekline göre tam gün / yarım gün öğrenci sayılarını belirtiniz?)
- d) Okulu hangi yaş gruplarına hizmet etmektedir?
- e) Okulda kaç farklı sınıf bulunmaktadır?
- f) Okulda görev yapan kaç personel bulunmaktadır? Öğretmen, yönetici, yardımcı personel vb şekilde gruplandırarak yazınız.

2. ADIM: Okul binasının fiziksel özelliklerini anlatınız:

- a) Okul binası kaç katlıdır?
- b) Okulda sınıflar dışında kullanılan ortak alanlar nelerdir? (Kütüphane, atölye sınıfları vb)
- c) Okulun beslenme alanı (yemekhane) var mıdır? Varsa kısaca özelliklerini anlatınız?
- d) Okulun mutfağı var mıdır? Varsa kısaca özelliklerini anlatınız?
- e) Çocuklar için kaç tuvalet bulunmaktadır? Sınıfların içinde mi yoksa koridorda mı yer almaktadır?
- f) Personel için kaç tuvalet bulunmaktadır?
- g) Öğretmenler odası bulunmakta mıdır?
- h) Revir bulunmakta mıdır?
- i) Rehberlik servisi bulunmakta mıdır?
- j) Okulun girişin itibaren kurumu tanıtıcı görseller, yol gösterici işaretler, çocuklara ve diğer ziyaretçilere yönelik mesajlar bulunmakta mıdır? Nasıl?
- k) Okul binasında çocuklarla kullanılabilen kaç giriş bulunmaktadır?

3. ADIM: Okul bahçesinin fiziksel özelliklerini anlatınız:

- a) Bahçe okul binasına göre nasıl yerleştirilmiştir? (Okulun bahçesi binayı çevrelemekte midir? Sadece arkada mı ya da binanın önünde mi bulunmaktadır? vb)
- b) Okul bahçesinde ağaçlar bulunmakta mıdır? Anlatınız.
- c) Salıncak, kaydırak, maymun barı gibi donanım bulunmakta mıdır? Evetse özelliklerinden kısaca bahsediniz.
- d) Bahçede kaç çeşitte zemin bulunmaktadır? (Beton, toprak, çim vb) Kısaca açıklayınız.
- e) Bahçede kum havuzu bulunmakta mıdır?
- f) Bahçede üstü kapalı alanlar var mıdır? Güneşten ya da yağıştan korunma nasıl sağlanmaktadır?

- g) Çocukların bahçecilik faaliyetleri yapabilecekleri (ekim-dikim, hasat gibi) alanlar bulunmakta mıdır?
- h) Bahçede çocukların hareketli oyun, sakin oyun, bireysel oyun gibi çeşitli oyunlar oynayacağı geniş alanlar var mıdır?
- i) Bahçedeki oturma olanakları nelerdir?
- j) Atıklar için ayrılmış alanlar/donanımlar nelerdir?

4.ADIM: Okulun işleyişi ile ilgili aşağıdaki sorulara cevap veriniz:

- a) Okulda uyulması gereken kuralları gösteren yazılı bilgiler bulunmakta mıdır? (Çocuk, aile, personel için)
- b) Okulda yürütülen projeler nelerdir?
- c) Okulda ailelerle yürütülen çalışmalar var mıdır?
- d) Okulda toplumun diğer üyeleri ile ortaklaşa yürütülen çalışmalar var mıdır?
- e) Okuldaki eğitim faaliyetlerinin planlanması ve değerlendirmesine yönelik toplantılar hangi sıklıkta yapılmaktadır?
- f) Okulda idari personele yönelik eğitim faaliyetleri hangi sıklıkta ve nasıl yürütülmektedir?
- g) Okulda eğitim personeline yönelik eğitim faaliyetleri hangi sıklıkta ve nasıl yürütülmektedir?
- h) Okulda ailelere yönelik eğitim faaliyetleri hangi sıklıkta ve nasıl yürütülmektedir?
- i) Bu okulu diğerlerinden farklılaştıran, öne çıkan özellikleri nelerdir?

5.ADIM: Genel Hatlarıyla Değerlendirme

Okulun girişleri ve koridorları çocuklara ve ebeveynlere karşı davet edici bir izlenim yaratmak için nasıl tasarlanmış? Sizce nasıl geliştirilebilir?

Okulda ebeveynlerle iletişim için ayrılmış olan alanı tanımlayınız (Örneğin; ebeveyn bülten panosu veya işaret tahtası gibi).

Tüm okulu, dinlenme ve beslenme bölümleri de dahil olmak üzere gözlemleyiniz. Okul ortamının temizlik, güvenlik ve sağlık koşullarıyla ilgili neler dikkatinizi çekti? Bunlarla ilgili belirlediğiniz problemler neler?

Okul personelinin birbirleriyle ve çocuklarla iletişimi hakkında neler gözlemlediniz? Gözlemlerinizden yola çıkarak okuldaki sosyal atmosferi nasıl tanımlarsınız?

Bu okulu çocuk-dostu yapan 3 özelliği tanımlayınız?

EK-3: EĞİTİM ORTAMI GÖZLEM FORMU

Öğretmenin ismi: _____

Gözlem tarihi: .../.../20...

Gözlemci: _____

Çocukların sayısı ve yaşı: _____

1. Gözlem yaptığınız sınıfın genel özelliklerini yazınız. Gözlem yaparken çocuklara yönelik materyal ve kaynakların erişilebilirliğini ve düzenini değerlendirin. (Örn: Uyarıcı ve davetkâr bir ortam oluşturulmuş mu? Sınıftaki mobilyalar (masa, dolap vb.) çocukların boyuna uygun mu? Çocukların erişimine açık mı? Farklı gelişim düzeylerine yönelik materyaller var mı? vb.)

---

2. Aşağıdaki boş alana sınıfın krokisini çizin. Farklı renkler kullanarak giriş-çıkışları, öğrenme merkezlerini, geçiş yollarını belirtin. Alternatif olarak, sınıfın çeşitli açılardan fotoğraflarını çekip, aşağıdaki alana ekleyin.

3. Sınıfta bulunan öğrenme merkezlerini işaretleyiniz.

___Matematik

___Blok

___Yazı Farkındalığı

___Sanat

___Bilim (Fen)

___Müzik

___Dramatik Oyun Merkezi

___Mutfak

___Okuma Ve Dinleme

___Su/Kum Masası

Diğer (Lütfen Belirtiniz):

4. Öğrenme merkezlerini birbirinden ayırmak için ne tür sınırlar kullanıldığını açıklayınız.

---

5. Öğrenme merkezlerinde bulunan materyalleri tanımlayınız (Oyuncak, araç-gereç, donanım ile ilişkin en az ikişer örnek veriniz. Sınıftaki öğrenme merkezleri ve materyaller etiketlenmiş mi, düzenlenmiş mi? Kısaca anlatınız.).

---

6. Çocuklar kullanmak istedikleri öğrenme merkezlerini nasıl seçiyorlar? Birkaç çocuğun aynı merkezi kullanmasına ya da merkezlerdeki çoklu kullanıma yönelik kurallar ve ipuçları varsa tanımlayınız.

---

7. Çocuklar öğrenme merkezlerinde nasıl vakit geçiriyor? Gözlemlediğiniz bir etkinliği örnek olarak yazınız.

---

8. Çocuklar öğrenme merkezlerini kullanırken öğretmen ne yapıyor? (Rolü ne? Örneklerle açıklayınız.)

---

9. Okul bahçesinin genel özelliklerini tanımlayınız. Okul bahçesinde bu sınıf için ayrılmış özel bir alan var mı? Okul bahçesinde bulunan öğrenme merkezleri neler ve hangi donanımlar kullanılıyor? Sınıftan bahçeye doğrudan geçiş var mı? Varsa, bu geçiş ne sıklıkta kullanılıyor? vb. sorularını dikkate alarak gözleminizi yapılandırınız.

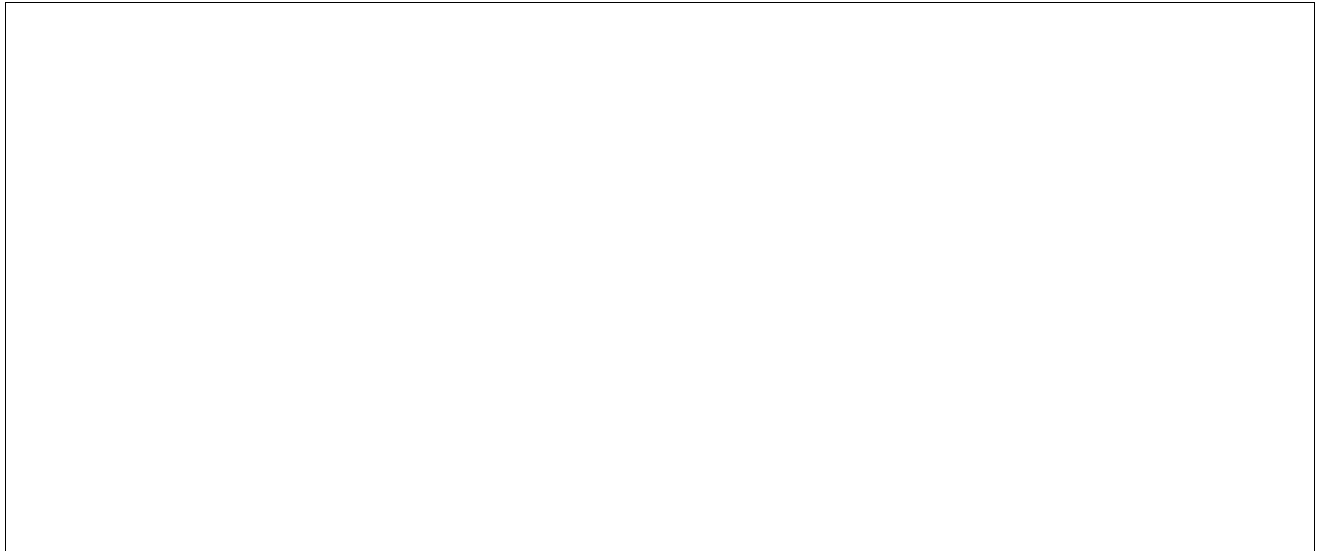

---

10. Okul Bahçenin krokisini aşağıya çiziniz. Alternatif olarak, bahçenin çeşitli açılardan fotoğraflarını çekip, aşağıdaki alana ekleyin.

11. Hem iç hem de dış mekânda, dağınıklığı ve karmaşayı önlemek için materyaller ve araç-gereçler nasıl düzenlenmiş? Açıklayınız.

---

12. Çocukların çalışmaları nasıl sergileniyor?

---

13. Hem iç hem de dış mekân, -aşırı uyarıcı olmayacak şekilde- aktif ve renkli mi? Yanıtınızı bir örnekle destekleyiniz.

EK-4: ÖĞRETMEN GÖZLEM FORMU

Öğretmenin ismi: _____

Gözlem tarihi: .../.../20...

Gözlemci: _____ Çocukların sayısı ve yaş grubu: _____

1. Öğretmenin Günlük Programı: Öğretmenin bir gününü genel olarak gözlemleyiniz ve ayrıntılı olarak açıklayınız.

Öğretmen rahatça çocukların düzeyine inebilecek ve hareket edebilecek şekilde giyinmiş mi? (Bu soruda öğretmenin ne giymiş olduğu sizin beğeninizden bağımsız ve her türlü yargılamadan uzak şekilde açıklanmalıdır). Öğretmen okula saat kaçta gelir ve saat kaçta gider? Öğretmen çocukları nerede ve nasıl karşılar?

---

2. Eğitim süreçlerinin planlanması, hazırlık ve uygulama: Öğretmenin oyun alanlarını ve etkinlikleri nasıl planladığını ve düzenlediğini gözlemleyiniz. Eğitim ortamını düzenlerken ve planladığı etkinlikler için hangi materyalleri ve kaynakları kullanıyor? Öğretmen, bu süreçlerde kazanım ve göstergeleri nasıl dikkate alıyor? Örnek verin. Çocuklar arasındaki bireysel farklılıklara uyum sağlamak için öğretmen tarafından yapılan uyarlamalar var mı? Varsa nelerdir?

---

3. Çocuklarla sözlü iletişim kurma: Çocuklarla konuşurken öğretmenin ses tonuna dikkat ediniz. Öğretmen günlük akış sırasında nasıl yönerge verir veya rehberlik sağlar? Çocuklara verilen olumlu / olumsuz pekiştirme veya övgü örnekleri -varsa- nelerdir? Öğretmen çocuklar arasındaki iletişimi ve etkileşimi nasıl kolaylaştırır?

---

4. Çocuklarla sözsüz iletişim kurma: Çocuklarla etkileşim sırasında öğretmenin beden dilini ve yüz ifadelerini gözlemleyin. Beden dili, jest ve mimiklerine yönelik gözlem yapınız. Öğretmen çocukla birebir iletişim kurmak için jest/mimikleri veya fiziksel yakınlığı nasıl kullanıyor? Öğretmen çocuklardan gelen sözlü olmayan ipuçlarına nasıl tepki veriyor? Öğretmen ve çocuklar arasındaki göz teması veya fiziksel temas durumlarına dikkat ederek gözlemlerinizi paylaşınız.

---

5. Sınıf Yönetimi: Öğretmenin davranış sorunlarını ele almak için kullandığı strateji veya teknikleri not ediniz. Çocuklarla en çok hangi amaçla iletişim kurar? (Yönerge vermek, uyarmak, açıklama yapmak, soru sormak, oyun arkadaşı olarak vb.). Öğretmen sınıfta düzeni nasıl sağlar? Çocuklara yaklaşımı nasıldır? (Sabırlı, hoşgörülü, öfkeli, ilgisiz vb.) Öğretmen çocuklar arasında iş birliğini ve saygıyı nasıl teşvik eder, çatışmaların çözümünde nasıl rol üstlenir? Cevabınızı mümkün olduğunca detaylı yazınız, örneklerle açıklayınız.

---

6. Yetişkinlerle etkileşim: Öğretmen geliş-gidiş zamanlarında ebeveynlerle karşılaşır mı? Ebeveynlerle yüz yüze iletişimde ses tonu, beden dili ve iletişim tarzını gözleyiniz. Ebeveynlerle yazılı iletişimde hangi yolları kullanır? Yazılı iletişimde kullandığı stratejilere dikkat ediniz. Öğretmenin gün içinde okulun idari ve eğitim personeli ile hangi sıklıkta, ne gibi durumlarda ve nasıl etkileşim kurduğunu anlatınız. Bu etkileşimler sırasında dikkatinizi çeken öğretmen yaklaşımlarını kısa örneklerle açıklayınız.

---

7. Düşünceler ve İlgörüler: Gözlemlenen özellikleri ve bunların çocukların deneyimleri üzerindeki etkisini düşünün. Öğretmeni gözlemleyerek ne gibi bilgiler edindiniz? Öğretmenin öğretim yöntemlerinin ve sınıf yönetimi stratejilerinin etkililiğı üzerine ne öğrendiniz? Öğretmenin uygulamaları erken çocukluk eğitimi ve gelişimi ilkeleriyle nasıl uyumludur, açıklayınız? Kendi öğretmenlik uygulamalarınızda hangi fikirleri veya uygulamaları benimsemeyi düşünürdünüz?

EK-5: GÜNLÜK RUTİNLER VE GEÇİŞ ETKİNLİKLERİ GÖZLEM FORMU

Öğretmenin ismi: _____

Gözlem tarihi: .../.../20...

Gözlemci: _____ Çocukların sayısı ve yaş grubu: _____

1. Güne Başlama: Öğretmenin günlük eğitim akışına nasıl başladığını açıklayın. Öğretmen çocukları nerede ve nasıl karşıladı? Çocuklarla ve ebeveynlerle karşılaşma, selamlaşma, güne başlama zamanı için önceden hazırlanmış etkinlikler ve öğretmenin yaklaşımının günün olumlu havasını belirlemedeki etkililiğini değerlendirin.

---

2. Serbest Oyun Zamanı: Çocukların oyunlarını kolaylaştırma ve desteklemede öğretmenin rolüne dikkat edin. Öğretmen çocukların serbest oyunlarına katıldı mı? Cevabınız –evet– ise, en az bir örnek vererek anlatınız. Cevabınız –hayır– ise, öğretmenin serbest oyun sırasında ne yaptığını anlatın. Merkezlere çocukların yönlendirilmesi, temizlik-toplanma zamanına geçilmesi aşamalarında öğretmenin yaklaşımı ile çocukların davranışları arasındaki ilişkiyi anlamaya çalışın.

---

3. Beslenme Zamanı: Beslenme zamanında atmosferi ve sosyal etkileşimleri ve öğretmenin rolünü değerlendirin.

---

4. Etkinlik Zamanında Rutinler ve Geçişler: Öğretmenin çocuklara etkinlikleri nasıl tanıttığını ve yönlendirdiğini gözlemleyin. Grup etkinliklerinin yapısını ve içeriğini gözlemleyin. Öğretmenin çocukların ilgisini çekme ve dikkatlerini sürdürme stratejilerine dikkat edin. Çocukların etkinliklere katılımını ortam, materyal, akran ve öğretmen etkileşimi boyutlarıyla ilişkilendirerek değerlendirin.

---

5. Açık Alanda Oyun: Öğretmenin açık alanda oyuna nasıl yönlendirdiğini gözlemleyin. Sınıftan çıkış ve sınıfa dönüş aşamalarında süreci nasıl yönettiğini gözlemleyin. Açık alanda oyun sırasında çocukları farklı oyun alanlarına yönlendirme, çocukları bireysel ve küçük gruplar halinde oynamalarını teşvik etme, büyük grup etkinliğine davet etme gibi süreçlerden hangilerini gözlemlediniz?

---

6. Değerlendirme Zamanı: Öğretmenin çocukları gün sonuna nasıl hazırladığını açıklayın. Gün sonu rutinlerini gözlemleyin (örneğin, önemli anları paylaşmak, veda etmek). Çocukların sorunsuz ve düzenli bir şekilde ayrılışlarını sağlama konusunda öğretmenin yaklaşımını değerlendirin.

---

7. Düşünceler ve İlgörüler: Gözlemlenen günlük rutinleri ve bunların çocukların deneyimleri üzerindeki etkisini düşünün. Çocuklar için öngörülebilirlik ve güvenlik sağlamada rutinlerin rolünü düşünün. Geçişleri belirtmek için görsel ipuçlarının veya zamanlayıcıların kullanımına dikkat ederek çocukların sakin ve başarılı bir şekilde geçiş yapmalarına yardımcı olmak için kullanılan stratejileri tanımlayın. Günlük rutinlerin uygulanmasında güçlü yönleri ve iyileştirilecek alanları belirleyerek sınıftaki günlük rutinlerin etkililiğini ve kapsayıcılığını artırmak için fikirlerini belirtin.

EK-6: ÇOCUK GÖZLEM FORMU

Gözlemci: _____

Gözlem Tarihi: .../.../20...

TANITICI BİLGİLER

Çocuğun yaşı (ay olarak yazın) : _____

Cinsiyeti: _____

Kardeş sayısı: _____ Doğum sırası: ...

Çocuk kim(ler)le yaşıyor? _____

Okul öncesi eğitimde kaçınıcı yılı? _____

Çocuğun herhangi bir özel gereksinim durumu var mı? _____

ÇOCUK GÖZLEM FORMU

BÖLÜM 1-YÖNERGELER: Günlük eğitim akışı boyunca çocuğu gözlemleyin. Çocuğun yaptığı her bir davranışı sırayla kaydedin. Mümkün olduğunca açıklama yapın.

Gözlem Başlangıç Saati: _____

Gözlem Bitiş Saati: _____

Günlük akış	Gözlenen Davranış Açıklaması
Okula geliş zamanı	
Güne başlama zamanı	
Serbest oyun zamanı	
Temizlik-toparlanma	

Beslenme zamanı	
Etkinlik zamanı	
Açık havada oyun	
Değerlendirme zamanı	
Okuldan ayrılış	

BÖLÜM 2-YÖNERGELER: Aşağıdaki soruları cevaplayarak gözlemlerinizi özetleyin.

1. Gözlemlediğiniz çocuğun sergilediği büyük motor beceriler nelerdi?

---

2. Gözlemlediğiniz çocuğun sergilediği küçük motor beceriler nelerdi?

---

3. Gözlemlediğiniz çocuğun sergilediği sosyal ve dil becerileri nelerdi?

---

4. Bu çocuğu gözlemlerken yaratıcılık ve karar verme becerilerine ilişkin neler dikkatinizi çekti?

---

5. Yaptığınız gözlemle ilgili ekleyebileceğiniz başka detaylar var mı? (Örn; çocuğun dikkat süresi; arkadaşlarıyla iletişimi gibi)

BÖLÜM 3- ANEKTOD KAYDI

Mekân:

Süre: _____ ile _____ arası

OLAY: (Gözlenen çocuk dışında -varsa- dâhil olan diğer çocuğu/çocukları ve -varsa- yetişkin(ler)i belirtmeyi unutmayın.

MÜDAHALE (varsa):
